

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
35

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

ISSN 1231-2584

**ANALIZY
RYNKOWE**

LISTOPAD 2009

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Owoce
 1. Rynek w UE – *B. Nosecka, J. Mierwiński*
 2. Rynek w Polsce
 - 2.1 Produkcja – *J. Świetlik*
 - 2.2 Przetwórstwo – *B. Nosecka, I. Szczepaniak*
 - 2.3 Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
 - 2.4 Popyt – *I. Strojewska*
- III. Warzywa
 1. Rynek w UE – *B. Nosecka, J. Mierwiński*
 2. Rynek w Polsce
 - 2.1 Produkcja – *T. Smoleński, G. Stępka*
 - 2.2 Przetwórstwo – *B. Nosecka*
 - 2.3 Handel zagraniczny – *A. Bugala*
 - 2.4 Popyt – *I. Strojewska*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr Bożena Nosecka, tel.: (0-22) 505-45-53

AUTORZY:

<p>dr Bożena Nosecka
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-45-53</p> <p>mgr Anna Bugala
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-44-40</p> <p>mgr inż. Janusz Mierwiński
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-44-78</p> <p>mgr inż. Tomasz Smoleński
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-44-33</p> | <p>mgr inż. Grażyna Stępka
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-44-33</p> <p>mgr inż. Irena Strojewska
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-45-28</p> <p>dr Iwona Szczepaniak
• Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-46-58</p> <p>mgr inż. Jan Świetlik
• Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-22) 505-44-70</p> |
|--|--|

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 3.11.2009 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adameczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w czerwcu 2010 r.

W 2009 r. zbiory owoców w Polsce wyniosły 3,6 mln ton i były niższe od rekordowo wysokich w roku poprzednim o 5%. Mniejsze były zbiory jabłek, wiśni, truskawek, malin i agrestu, a wzrosła produkcja gruszek, śliwek, czereśni i borówki wysokiej. Produkcja warzyw gruntowych zwiększyła się o 7% do 4,7 mln ton, a warzyw spod osłon o 2% do 790 tys. ton. Niższa była jedynie produkcja ogórków gruntowych i nieznacznie papryki. Zbiory owoców i warzyw były wyższe w większości krajów UE-27. We Wspólnocie najbardziej zwiększyła się produkcja pomidorów przemysłowych oraz wiśni, czereśni, śliwek i gruszek. Nieznacznie niższe były jedynie zbiory jabłek.

W sezonie 2009/10 produkcja przetworów owocowych w Polsce obniży się, wobec rekordowo wysokiej w sezonie poprzednim, o niemal 15% i wyniesie 825-830 tys. ton. Najbardziej zmniejszy się produkcja zagęszczonego soku jabłkowego oraz owoców mrożonych. Niższa będzie również produkcja dżemów, marmolad, a także owocowych konserw – zarówno wytwarzanych z owoców produkowanych w kraju jak i z importowanych owoców południowych. Produkcja przetworów warzywnych nie będzie odbiegała od poziomu z 2008/09 r. Z powodu stabilnego popytu na rynkach zagranicznych, nie zmieni się produkcja warzyw mrożonych. Niższa będzie produkcja warzyw kwaszonych, konserw i marynat warzywnych, a wzrośnie produkcja warzywnych suszy oraz przetworów pomidorowych wtórnego przetwórstwa. Stabilny popyt na rynku wewnętrznym zadecyduje o utrzymaniu na poziomie 1,63 mln ton produkcji soków, nektarów oraz napojów owocowych i warzywnych. Niższe zapotrzebowanie firm sektora owocowo-warzywnego na większość owoców i warzyw spowoduje spadek udziału przetwórstwa w zagospodarowaniu świeżych produktów ogrodniczych. Obniży się również skala wykorzystania potencjału produkcyjnego podmiotów sektora, a dotyczyć to będzie przede wszystkim branży zagęszczonych soków owocowych.

W sezonie 2009/10 niższy będzie eksport niemal wszystkich owoców strefy umiarkowanej (poza gruszkami), a najbardziej obniży się, wobec rekordowo wysokiego w 2008/09 r.,

eksport jabłek oraz malin. Zmniejszy się również zagraniczna sprzedaż niemal wszystkich przetworów owocowych (poza owocowymi przecierami). Spadnie skala reeksportu owoców południowych i ich przetworów. Wyższy będzie natomiast wolumen eksportu większości warzyw świeżych, a także ich przetworów. Mniejszy będzie jedynie eksport warzywnych marynat.

Ceny w eksporcie większości produktów ogrodniczych, a zwłaszcza przetworzonych owoców i warzyw, będą niższe niż w 2008/09 r., a najbardziej obniżą się ceny eksportowe zagęszczonych soków owocowych oraz mrożonych owoców i warzyw. Z powodu spadku cen eksportowych wpływ z eksportu owoców i ich przetworów obniży się bardziej niż jego wolumen (o ok. 20%) i wyniosą 1,03 mld euro, a wartość eksportu produktów warzywnictwa pozostanie na poziomie 480 mln euro. Wartość eksportu owoców, warzyw i ich przetworów (łącznie z pieczarkami i ich przetworami) zmniejszy się o ok. 15% do 1,73 mld euro, a udział tych produktów we wpływach z eksportu rolno-spożywczego spadnie z 18 do 16%.

Mniejszy popyt na rynku krajowym, obniżenie skali reeksportu, ale też spodziewane osłabienie złotego wobec euro i innych walut w 2009/10 r. w porównaniu z sezonem poprzednim, spowodują spadek wolumenu przywozu większości owoców i ich przetworów. Mniejsze mogą być też rozmiary importu warzyw świeżych. Wzrost przywozu przetworów pomidorowych, których ceny na rynku europejskim i światowym oraz w polskim imporcie będą zdecydowanie niższe niż w 2008/09 r. zadecyduje natomiast o zwiększeniu globalnego wolumenu importu przetworów warzywnych. Łączna wartość importu owoców i ich przetworów, wobec spodziewanego obniżenia, wyraźnych w euro, cen importowych zmniejszy się bardziej niż wolumen przywozu i wyniesie 1,04 mld euro. Spadek cen w imporcie spowoduje też obniżenie z 424 do 388 mln euro wartości przywozu produktów warzywnictwa. Dodatnie saldo handlu zagranicznego owocami, warzywami i ich przetworami obniżyć się może

z 236 do 77 mln euro, a uwzględniając obroty pieczarkami i ich przetworami – z 470 do 295 mln euro.

Ceny skupu większości owoców były w 2009 r. niższe niż w roku poprzednim. O spadku cen gruszek, śliwek czy czereśni zadecydowały wyższe zbiory w kraju, a niemal wszystkich owoców miękkich (poza porzeczkami czarnymi) – niższe ceny w eksporcie przetworów z tych owoców. Nieznacznie wyższe, od bardzo niskich w 2008/09 r., będą w obecnym sezonie ceny skupu jabłek przemysłowych, a ceny jabłek deserowych zwiększyć się mogą o ok. 10%. W 2009 r. głęboko nieopłacalna była produkcja wiśni i truskawek. Opłacalna pozostała produkcja pozostałych owoców. Mimo większych zbiorów, wyższe niż po zbiorach ubiegłorocznych, będą ceny skupu większości warzyw gruntowych. Obniżą się tylko ceny warzyw korzeniowych. Wzrosną ceny skupu uprawianych pod osłonami pomidorów, a obniżą się ceny skupu ogórków. W 2009/10 r. produkcja większości warzyw gruntowych i spod osłon pozostanie opłacalna.

W sezonie 2009/10 relacje cen zbytu i kosztów surowca w produkcji większości przetworów owocowych i warzywnych będą podobne jak w 2008/09 r. Obniżyć się one mogą jedynie w produkcji przetworów z ogórków. Wyniki finansowe branży mogą nie być gorsze niż w 2008/09 r., choć zmniejszy się poziom inwestowania. Nie będzie on zapewniał odtworzenia zużytego majątku trwałego. W I połowie 2009 r. stopa inwestowania w przemyśle owocowo-warzywnym wyniosła zaledwie 0,8 wobec 1,3 w I połowie roku poprzedniego.

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w sezonie 2009/10 mogą być wyższe niż w 2008/09, a decydujący będzie wzrost cen jabłek. Wyższe mogą być też ceny owoców południowych, ale o ostatecznym ich poziomie zadecyduje kurs złotego do euro i innych walut. Wyższe będą też przeciętne ceny warzyw i ich przetworów. Spożycie owoców i ich przetworów oraz warzyw i ich przetworów nie będzie znacząco odbiegało od poziomu z 2008/09 r. i wyniesie odpowiednio – 43,5 i 61 kg na osobę.

SUMMARY

In 2009, the fruit crop in Poland was 3.6 million tons and was lower by 5% than the record high crop in the previous year. The crop of apples, cherries, strawberries, raspberries and gooseberries decreased while the production of pears, plums, sweet cherries and high-bush blueberries increased. Production of outdoor vegetables grew by 7% to 4.7 million tons, and production of vegetables under shelter – by 2% to 790 thousand tons. Only in case of cucumbers grown in the open and to a small extent in case of peppers, the production was lower. The crop of fruit and vegetables was higher in the majority of the EU-27 Member States. In the European Union, production of tomatoes for industry as well as cherries, sweet cherries, plums and pears increased the most. The apple crop was only slightly lower.

In the 2009/2010 season, production of fruit preserves in Poland will drop as compared to the record high one in the previous season by almost 15% and will amount to 825-830 thousand tons. Production of concentrated apple juice and frozen fruit will decrease the most. Also production of jams, marmalades and fruit preserves – will be lower. Production of vegetables preserves will not differ from the level of 2008/2009. Due to the stable demand on foreign markets, production of frozen vegetables will not change. However, production of pickled vegetables, vegetable preserves and marinades will be lower and production of dried vegetables and tomato preserves of secondary processing will increase. The stable demand on the internal market will be decisive in maintaining production of juices, nectars as well as fruit and vegetable drinks at the level of 1.63 million tons. Lower demand of companies from the fruit and vegetable sector for the majority of fruit and vegetables will cause a drop of the production share in managing fresh horticultural products. Also the scale of using the production potential of the sector entities will decrease and it will concern mainly the sector of concentrated fruit juices.

In the 2009/2010 season, the export of almost all temperate fruit (except for pears) will be lower and it will drop the most in case of export of apples and raspberries in comparison with record high export in 2008/2009. Moreover, the fo-

reign sales of almost all fruit preserves will decrease (except for fruit purees). The scale of re-export of southern fruit and their preserves will drop. However, the volume of export of the majority of fresh vegetables and their preserves will be higher. Only the export of vegetable marinades will be lower.

Prices in the export of the majority of horticultural products, in particular of processed fruit and vegetables, will be lower than in 2008/2009 and the export prices of concentrated fruit juices and frozen fruit and vegetables will decrease the most. Due to the drop of export prices, revenue from export of fruit and their preserves will reduce more than its volume (by about 20%) and will amount to EUR 1.03 billion while the value of export of horticultural products will maintain at the level of EUR 480 million. The value of export of fruit, vegetables and their preserves (including mushrooms and their preserves) will reduce by about 15% to EUR 1.73 billion and the share of these products in revenues from agri-food export will drop from 18% to 16%.

Smaller demand on the domestic market, lowering the range of re-export and expected weakening of the PLN in relation to EUR and other currencies in 2009/2010 in comparison with the previous season will cause a decrease of the import volume in case of the majority of fruit and their preserves. What is more, the amount of import of fresh vegetables may be lower. The growth of the import of tomato preserves which prices on the European Union and world market as well as in the Polish import will be significantly lower than in 2008/2009 will be decisive in increasing the global volume of vegetables preserves import. The total value of import of fruit and their preserves, in relation to the expected drop of import prices, expressed in EUR, will decrease more than the volume of import and will amount to EUR 1.04 billion. The drop of import prices will also cause decreasing the value of vegetable products import from EUR 424 to 388 million. The positive balance of foreign trade in fruit, vegetables and their preserves may reduce from EUR 236 to 77 million, while taking into account the turnover of mushrooms and their preserves - from EUR 470 to 295 million.

In 2009, the purchase prices of the majority of fruit were lower than in the previous year. The decrease of prices in case of pears, plums or sweet cherries were caused by higher harvest in Poland, and in case of almost all soft fruit (except for blackcurrants) – by lower export prices of preserves from these fruit. In the current season, the purchase prices of apples for industry will be slightly higher than the very low ones in 2008/2009 and prices of dessert apples may increase by about 10%. In 2009, the production of cherries and strawberries was very unprofitable. However, the production of the remaining fruit maintained to bring profit. In spite of larger production level, the purchase price of the majority of outdoor vegetables will be higher than after the harvest in the previous year. Only prices of root vegetables will decrease. The purchase prices of tomatoes grown under shelter will increase and the purchase prices of cucumbers will drop. In 2009/2010 season, the production of the majority of outdoor vegetables and vegetables under shelter will remain profitable.

In the 2009/2010 season, the relation between selling prices and costs of raw material in the production of the majority of fruit and vegetables preserves will be similar to those in 2008/2009. They may drop only in case of production of cucumbers preserves. The financial results of the sector may not be worse than in 2008/2009 although the level of investing will reduce. It will not ensure reconstruction of used fixed assets. In the first half of 2009, the investment rate in the fruit and vegetable processing sector amounted to only 0.8 in comparison with 1.3 in the first half of the previous year.

Average retail prices of fruit and their preserves in the 2009/2010 season may be higher than in 2008/2009 and the increase of apple prices will be decisive. Also prices of southern fruit may be higher although their final level will be determined by the exchange rate of PLN in relation to EUR and other currencies. Also average prices of vegetables and their preserves will increase. The consumption of fruit and their preserves and vegetables and their preserves will not significantly differ from the level of 2008/2009 and will amount to 43.5 and 61 kg per capita respectively.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek ziemi rolniczej (12) • grudzień 2009,
2. Popyt na żywność (10) • grudzień 2009,
3. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (30) • grudzień 2009,
4. Rynek cukru (36) • grudzień 2009,
5. Rynek ryb (12) • grudzień 2009,
6. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (37) • marzec 2010,
7. Rynek pasz (27) • marzec 2010,
8. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (31) • marzec 2010,
9. Rynek mleka (38) • kwiecień 2010,
10. Rynek ryb (13) • kwiecień 2010,
11. Rynek ziemniaka (37) • kwiecień 2010,
12. Rynek drobiu i jaj (37) • maj 2010,
13. Rynek cukru (37) • maj 2010,
14. Rynek mięsa (38) • maj 2010.

SZYBKO! TANIO! PROFESJONALNIE!

Proponujemy Państwu:

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Usługi drukarskie:

- czasopisma
- książki
- ulotki
- katalogi
- albumy
- wizytówki
- materiały szkoleniowe
- materiały konferencyjne
- druki samokopiujące etc.

Usługi introligatorskie:

- oprawa spiralna
- oprawa zeszytowa
- oprawa bezszwowa
- foldery/broszury
- inne usługi

Nasze usługi wykonujemy bazując na najlepszej dostępnej technologii. Począwszy od formy przesłania wszystkich materiałów drogą elektroniczną (FTP), poprzez obróbkę DTP, druk cyfrowy na OCE VarioPrint 2100 oraz OCE CS 250, kończąc na mnogości usług introligatorskich.

Ceny na zamówienia obliczane są na podstawie kalkulacji wstępnej. Jeśli mają Państwo pytania dotyczące naszych usług, bądź cen, prosimy o kontakt.

Próby wydruku na różnych gatunkach papierów i folii dostępne są w Dziale Wydawnictw Instytutu, ul. Świętokrzyska 20.

Dział Wydawnictw IERiGZ-PIB:

tel. (022) 50 54 520

(022) 50 54 685

fax (022) 50 54 636

e-mail: dw@ierigz.waw.pl

slipski@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2009 roku wynosi 40 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-22) 505-46-85, faks: (0-22) 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>